

ДИЗАЈН ЕНТЕРИЈЕРА КУЋЕ НА ПРОСТОРУ ПАРЦЕЛЕ ТЕМЕРИНСКЕ 38

INTERIOR DESIGN OF THE HOUSE ON THE PLOT AT TEMERINSKA 38

Александра Поповић, Факултет техничких наука, Нови Сад

Област – АРХИТЕКТУРА

Кратак садржај: Приказани рад се бави уређењем ентеријера куће на простору парцеле Темеринске 38. Теоријски део обухвата пројектовање у архитектури, стилове у ентеријеру и бави се везом како они заједно утичу један на други. Други део истраживања, односи се на осветљење и боје кроз дизајн ентеријера. У креативном делу приказано је како атмосфера утиче на стварање просторије. Питање куће и дома су теме које се такође преплићу кроз овај рад, заједно са паралелом која се прави између њих. Напошетку кроз носталгију према стварима и животу у ранијем периоду на овом простору, обједињена су питања атмосфере, носталгије и дома и спајају се у једну нову целину, у оквиру новог објекта. Крајњи пројекат проистекао је кроз референтне примере, Резиденције Мајкла Грејва, Куће 101 и Куће на плажи. Оно што је допринело настанку рада, а што је заједничко за сва три примера јесте, однос према околини, третирање просторија, вођење рачуна о прозрачности, употреби материјала и усклађености са природом. Такође битна ствар је и третирање приватности простора, на коју се мисли у сваком од наведених објеката.

Кључне речи: атмосфера, приватност, кућа, сведеност, урбано

Abstract – The presented paper deals with the Interior design of the house on the plot at Temerinska 38. The theoretical part encompasses design in architecture, styles in interior and deals with the relationship of how they together influence each other. The second part of the research deals with lighting and colours shown through the interior design. The creative aspect of this thesis demonstrates how atmosphere influences the creation of space. The question of house versus home are themes that are also explored in this paper, along with the parallels drawn within them. Finally, through nostalgia for things and life in an earlier period spent in this space, questions of atmosphere, nostalgia and home are unified into a new whole, within a new space. The final project emerged from the reference examples: Michael Graves' Residences, House 101, and Beach House. What contributed to the creation of this thesis, and is common to all three examples, is the relationship with the environment, the treatment of spaces, consideration of transparency, the use of materials and harmony with nature. Also significant is the treatment of privacy within

the space, which is considered throughout all three of the mentioned objects.

Keywords: atmosphere, privacy, house, simplicity, urban

1. УВОД

Тема овог рада јесте надовезивање на дипломски рад, који је носио назив „Идејни пројекат за индивидуалну кућу: Темеринска 38 – моје парче неба.“ Проблема тика дипломског рада базирала се више на распореду просторија на самој парцели као и на комуникацији објекта са околним суседима. Мастер рад, померањем граница, базира се више на унутрашње уређење куће. Теоријско истраживање обухвата поглавља као што су пројектовање у архитектури, стилове у ентеријеру, осветљење и боје у ентеријеру. Кроз рад се провлаче питања појмова дома и куће и како кореспондирају један са другим. Следећи део истраживања, односи се на процес креативног истраживања који се бави историјским погледом на део Новог Сада, на којем се налази одабрана локација. Сагледавањем живота у кући кроз неколико генерација, до данас, забележене су неке од кључних прекретница за изглед куће као и саме парцеле ранијих година. У делу креативног истраживања, проучавају се носталгија кроз просторе и атмосфера, које доприносе адекватној концепцији простора новог дома. Три студије случаја изабране су према личним афинитетима и објашњавају повезаност са радом. Отварају питање како на најфункционалнији начин искористити празан простор неке парцеле. Такође, показују на који начин се новопроектовани објекти могу уклопити у старе градске четврти. Као исход свега, настао је последњи део – пројекат идејног решења и визуелизација. Инспирација која је проистекла из претходног живота и приложеног истраживања, обједињује све наведене елементе у један архитектонски пројекат. Простор пројекта посвећен је дизајну ентеријера куће, на простору парцеле Темеринске 38.

2. ИСТРАЖИВАЊЕ

2.1. Боје у дизајну ентеријера

Боја је кључни елемент у дизајну ентеријера која игра виталну улогу у стварању атмосфере и изражавању личног стила. Моћ да трансформише простор, утиче на расположење и подстиче емотивне одговоре, чини је неопходним алатом у рукама дизајнера. Кроз пажљиву селекцију и хармонизацију боја, ентеријер може постати пријатан, функционалан и естетски привлачан.

НАПОМЕНА:

Овај рад проистекао је из мастер рада чији ментор је била др Саша Медић, доцент.

Важност боја, можемо уочити кроз неколико кључних аспеката. Оне доприносе креирању атмосфере и тона простора. Својим топлим тоновима попут црвене или жуте могу унети топлину и енергију, док хладнијим нијансама попут плаве или зелене могу створити миран и опуштајућ амбијент. Боје могу утицати на перцепцију величине и просторне организације. Светлим тоновима визуелно проширујемо простор, док их тамнијим смањујемо, стварајући осећај интиме и удобности. Боје такође имају моћ да изразе лични стил и естетске преференције појединца. Одабиром одговарајућих палета, могу се исказати карактер, интересовања и идентитет власника, чинећи га персонализованим и аутентичним.

Такође битна ставка је функционалност простора. Пажљиво одабране боје могу нагласити или прикрити одређене карактеристике простора, попут архитектонских детаља. Оне могу утицати на психолошки и емоционални доживљај просторије, подстицајући продуктивност, инспирацију и релаксацију.

Свеукупно гледано, боје су есенцијални елементи у дизајну ентеријера, играјући кључну улогу у стварању простора, који није само естетски задовољавајућ, већ и функционалан и инспиративан. Разумевање њиховог утицаја и пажљиво коришћење, омогућава стварање простора који одражавају индивидуалност и унапређују квалитет живота корисника.

2.2 Расвета у ентеријеру

Правилно и смислено осветљења просторија јесте можда управо и најтежи моменат, првенствено код пројектовања објеката, а потом и уређења целокупног ентеријера. Разматрање улоге прозора, као извора дневне светлости на кућама, упућује на многе додирне аспекте који се надовезују и проширују основну употребу за светлом и свежим ваздухом. [1] Међутим да би осетили и осветили простор, није довољно да само пустимо сунчеве зраке да уђу унутра. Осветљење као и његови утицаји првенствено зависе од саме локације и климе на којој се објекат налази, као и његове оријентације у простору, у односу на доба дана и ноћи. Како бисмо правилно испројектовали кућу потребно је узети све ове факторе у обзир.

Постоји више врста како природног тако и вештачког осветљења. У њих спадају природно, амбијентално, акцентовано, радно и декоративно осветљење. Светлост свеће, сунчева светлост и светлост ватре чине природно осветљење. Квалитет природне светлости, нарочито светлост сунца зависи од много фактора. Неки од најчешћих фактора су доба дана или годишња доба.

Правилно осветљен простор, у којем се ради или борава, у многоме олакшава и убрзава обављање свих активности. Адекватним одабиром расвете у ентеријеру, може се утицати на атмосферу и створити погодно и пријатно окружење.

3. РЕФЕРЕНТНИ ПРИМЕРИ

Референтни примери, помажу нам да добијемо инспирацију за проблем којим се бавимо. Такође, они

помажу особи која сагледава цео рад и тиме лакше разуме суштину новог пројекта. Примери, који су били инспирација при креирању крајњег објекта, подељени су у три целине: 1. Изглед парцеле и распоред објеката на њој 2. Распоред просторија унутар куће 3. Атмосфера у кући

3.1 Резиденција Мајкла Грејва (The Warehouse, Princeton, New Jersey, 1991)

Резиденција Мајкла Грејва је преуређени складишни простор, изграђен 1926. године, од стране италијанских зидара, који су радили са каменом градећи различите зграде на Универзитету Принстон. Изграђена у типичном тосканском вернакуларном стилу, користећи шупље цигле, цреп, опеку и штукатуру. Зграда L – облика, првобитно је била подељена на многе просторе за складиштење те је реновирана у фазама. [2]

Без обзира што се око ове парцеле налазе нижи објекти, једнако се третира проблем суседа и приватности. Испред куће је остављен дугачак прилаз доступан на око свима, док се у дну налази сам објекат куће који је скривен иза вегетације, а који гледа на приватан баштенски део. Унутрашњост самог објекта и распоред просторија по етажама, допринео је да се овај објекат нађе на листи референтних примера.

У овом објекту пажњу не привлачи толико сам ентеријер колико његове боје и осветљење које су постигнуте. Свака соба, добија одређену дозу топлоте и нежности због правилне позиције и довољне количине светлости која улази унутра. Већински је коришћено природно светло, захваљујући чему ова кућа добија на мекоћи и удобности.

3.2 Кућа 101 (Паул Рудолф, 1968, Менхетн, Њујорк, САД)

„Угнеждена међу бујним зеленилом ексклузивног насеља, кућа 101 стоји као временски тестамент архитектонској генијалности Паула Рудолфа. Изграђена 1968. године, ова иконична резиденција илуструје инзванредну фузију форме, функционалности и пажљиве израде која је дефинисала покрет Средњег века модернизма.“ [3] Док се приближавате кући, можете уочити комбинацију бетона, стакла и челика, која одмах привлачи поглед. Оштре ивице, високи прозори и консолидоване структуре, стварају изузетан спој између унутрашњег и спољашњег пејзажа. У унутрашњем делу куће, ентеријер је представљен балансом минимализма и авангардног стила.

Брижљив осврт на детаље, присутан је у сваком аспект простора. Од сјајних бетонских подова, високог плафона, сваки елеменат има сврху да усклади сензорно искуство. Пространи дневни боравак, осветљен од пода до плафона, служи као срце куће. Чисте линије и отворени простори, стварају осећај флуидности, позивајући на тај начин станаре и посетиоце на уживање. Пажљиво одабрани комади намештаја, бирани да допуне архитектонски етос, чине беспрекоран спој удобности и софистицираности [4]. Оно што ову кућу чини занимљивом јесте њена интеракција са окружењем током сва четири годишња доба. Читава

атмосфера града, пресликава се директно на велике прозоре, правећи тиме директну повезаност између објекта и околине.

3.3 Кућа на плажи

(Малибу, Калифорнија, 1990. година)

„Ова резиденција од 557.4182 квадратних метара, има поглед на Тихи океан. Страна зграде, окренута је ка улици и прилично је чврста, како би одбила буку аутомобила и пружила приватност. Са друге стране, страна окренута ка океану, отворена је као велика наткривена тераса, како би искористила поглед и морски поветарац“ [5]. Ова кућа, изабрана је као последњи референтни пример, али не толико због своје фасаде и околине, колико због дизајна ентеријера, и атмосфере која је постигнута у њој. Просторије унутар куће су велике, прозрачне. Осећај топлоте добија се употребом дрвета у виду намештаја и светлих зидова, на које се касније дата боја у току дана рефлектује. Мала количина пажљиво пробраног намештаја ствара утисак чистоће, елеганције, али такође и једноставности. Модеран простор у којем се јавља комбинација новог и старог намештаја одаје утисак дома. Оно што овај ентеријер чини скупоченим јесу високи плафони, који чине да читава кућа дише. Велики централни хол, такође је нешто што је искориштено приликом пројектовања, постижући тиме стварање великог театралног улаза. Кућа на плажи садржи базен који је позициониран испред дневног боравка, на месту на којем је и у пројекту био предвиђен.

4. НОВА КУЋА И НОВЕ ВРЕДНОСТИ

Без обзира што овај пројекат није у могућности да се реализује, гради се управо тако што, како Шварц каже, полагањем од себе, својих жеља и потреба. Моја потреба као аутора, била је да сагледам какав би био мој живот, у једнопородичној кући, на простору некадашњег плаца на којем сам живела. Нов објекат је у својој целокупној форми измаштан и смештен на парцели на којој је сада већ изграђена вишеспратница. Без обзира на локацију којој је намењен, нов објекат је прилагођив за извођење на било којој другој локацији. Кроз њега простор куће, али и читаве парцеле успешно подељен на целине које би биле идеалне за личне животне потребе, у које би касније могли бити укључени чланови моје нове породице. Да је овакав начин размишљања, о повезивању једног простора са другим, занимљив и исправан, потврдила је изјава познатог архитекте Петера Зумтора. Он је рекао како се све више дешава да када уђе у неки објекат или у простор где живе људи, пријатељи или познаници, да буде импресиониран стварима које људи држе око њих, у њиховим становима или на радном месту. Понекад ухвати себе како пронађе ствари које су повезане једна са другом на брижљив начин, пун љубави, у чему види дубоку повезаност. Својим материјалним вредностима, саградићемо кућу, њен ентеријер и екстеријер, док ћемо својим бићем саградити њен дух, свој дом. Наш дом ће, као што каже Алан Ботон, израсти у доброг сведока, који је надгледао писање првих домаћих задатака, повијање

прве бебе, доживео прве свађе и чији су зидови упијали прве сузе радоснице. [6] Наша кућа, доживеће први снег, као и први летњи сумрак током којег ће њене цигле бити вреле на додир. Слушаће музику клавира, и пружаће нам не само физичко већ и психичко уточиште. Биће наш чувар идентитета, јер особеност кући не дају зидови, ни кров, ни под, већ људи који у њој живе. Њихови разговори, њихов смех, њихове љубави и мржње. Бића која прожимају кућу нечим нематеријалним, али дубоким, као што је осмех на лицу [7].

5. ИСКОРИШТЕНОСТ ПРОСТОРА

Простор парцеле искориштен је максимално. Сама површина подељена је на седам зона. Чине је: 1. гаражна зона (улаз у двориште), 2. зелена површина са пропратним садржајем (веранда са летњом кухињом), 3. пролаз за кола окружен пузавицама, 4. простор испред саме куће (трем), 5. бочно двориште са базеном, 6. простор за живот, 7. задње двориште (мала башта). Свака зона заузима довољно пространу површину, како за мене као станара, тако и за велики број потенцијалних гостију. Свака соба унутар куће је пространа. Сачињена је од високих зидова, са мноштвом прозора који пропуштају велику количину светлости у објекат и умирујућим светлим бојама које доприносе да свака просторија визуелно изгледа још веће него што заправо јесте.

Кућа се налази на две етаже. На првом нивоу (приземљу), налазе се: 1. ходник, 2. гостињски тоалет, 3. кухиња са трпезаријом и 4. дневни боравак. Оно што је било важно јесте да свака просторија гледа на двориште, као и начин проласка кроз собе. У прошлости, у старој кући, пролазило се из једне собе у другу. Некада је то било нешто што није било практично, међутим, у новом пројекту, једну ману биће представљена у облику врлине. Пролажење кроз кухињу, како би се дошло до дневног боравка, повезано је са нивоом приватности. Тиме се соба одваја од центра буке и прави од ње приватнији и удобнији простор. Приземље је прављено са намером да прими више гостију и да буде породично - друштвеног карактера.

На другом нивоу (први спрат), налази се мирнији део: 1. главна спаваћа соба, 2. гостињска соба, 3. приватна соба (највећи ниво интиме), 4. купатило.

6. МАТЕРИЈАЛИ И ОСВЕТЉЕЊЕ

6.1 Материјали

Материјали као и сам намештај који су део пројекта, јесу управо мешавина три стила, скандинавског, модерног сеоског и медитеранског. Свака соба, уређена је на нешто мало другачији начин, у зависности од њеног положаја у самој кући као и од корисника који би се у њој налазили, како би се на што тачнији начин испратила правила функционалности, али и приватности.

Од боја за кречење, кориштене су искључиво пастелне нијансе, са акцентним зидовима, како се простор не би оптеретио. Овакав вид облагања зидова кориштен је у читавој кући. Само приземље уређено

је у нешто луксузнијем и озбиљнијем стилу, од остатка куће, управо због тога што треба да окупи већи број људи. Спаваће собе, као и радна, мирнијег су карактера, и у њима доминира дрво као материјал. Како на намештају тако и у виду облога пода и плафона. Тиме је добијена ушумкана атмосфера неопходна за одмор. Оно што сваку собу чини другачијом једном од друге, јесте декор. Асесоар у виду огледала, јастука, цвећа, слика, различитих је боја, и пажљиво је прилагођен за сваку просторију понаособ.

Повезаност између просторија може се уочити кроз коришћење мирних земљаних тонова.

Слике бр. 1 и 2: палете коришћених боја у пројекту

6.2 Осветљење

Дизајн расвете заправо можда представља најтежи део пројектовања, јер управо погрешним одабиром можемо наружити или промашити читаву концепцију. Осим естетског одабира, треба итекако водити рачуна о јачини и боји самог светла које дата расвета емитује, како би сам намештај, али и боје дошли до изражаја, али исто тако како би успели да задовољимо потребе корисника датих просторија.

У просторијама за одмор (спаваћим собама) коришћена је највише амбијентална расвета, у виду великих лустера (абажура), зидне расвете изнад ноћника, као и стоне расвете. Самим тим што су ове просторије намењене за одмор, није било неопходно ставити никакво јако осветљење, јер би се њиме добио контра ефекат. Уместо да створимо удобну, топлу атмосферу, добили би јако светло које би замарало очи.

Радна соба, урађена је у врло сличном стилу као и спаваће просторије. Једина разлика је што се у њој налазе светиљке јачег интензитета и хладније нијансе беле боје, како би држале што бољи фокус током рада. У овој соби такође постоји и амбијентална расвета, која је идеална током паузе.

Када је реч о купатилу, али такође и о било ком виду спољне расвете, важно је напоменути да таква расвета није иста као она која се користи у собама. Места која су близу воде, паре, па и спољних непогода, неопходно је да имају висок степен заштите. Око самог дизајна најмање треба бринути јер у данашње време свака озбиљнија кућа која се бави расветом, располаже заиста широком палетом избора. Што се тиче приложеног пројекта, у великом (главном) купатилу, на главној позицији налази се црни метални лустер, док су светла око огледала у облику дугуљастих труба. У малом (дворишном) купатилу, налази се плафоњера, док је изнад огледала спој од три светиљке у облику стаклених балона. Боја светла и у једном и у другом купатилу износи око 3500К.

Дневни боравак и кухиња, су просторије у којима је предвиђен боравак и током опуштања, током рада (кувања), али и дружења. Из тог разлога на овим местима је била неопходна мешовита расвета. На оба места, коришћене су висилице, које би дале мало амбијенталнију атмосферу, у дневној соби у виду лустера, док су у кухињи коришћене појединачне висилице изнад стола и шанка. Осим висилица, заступљена је и LED расвета, у виду трака у укловима витрина, или изнад шпорета. За крајње расветно тело изабране су уградне светиљке, које имају могућност наизменичног паљења, као и подешавања топлоте саме боје уз помоћ димера. Ова расвета налази се на спољњем ободу плафона, како би равномерно осветлила просторију.

7. ЗАКЉУЧАК

Многи сматрају да је бити дизајнер ентеријера веома једноставан задатак, који се састоји само од завршних цртежа (визуелизација), која се могу наћи и на интернету. Са новим софтверима, и све већом присутношћу вештачке интелигенције, већина људи сматра, да је посао архитекте или дизајнера прецењен, и да би свако могао да испланира распоред своје собе. Међутим оно што људи не виде, а кључан је део овог посла налази се иза кулиса.

Бити дизајнер ентеријера је одговоран задатак. Улазите у нечији дом и покушавајте да стекнете поверење клијента. На крају крајева, није тако лако дати кључ странцу. Приликом договарања око жељеног стила, увек морате имати на уму да правите неке друге дом, уместо себи, и да тиме budete пристрасни приликом предлагања идеја. Бити добар психолог је једна од кључних ствари која ће вас пратити од самог почетка па до самог краја, а она подразумева балансирање између жеља корисника и онога што је заиста реално да се изведе у простору. Дугачак је пут од рушења до финалних детаља. Испрва треба сагледати и измерити простор, и договорити са мајсторима концепцију рушења. Затим треба изабрати, добре облоге зидова, облоге пода и плафона како би се задовољила акустика простора. Важно је поставити изводе за струју на адекватним позицијама, првенствено приступачним и логичним за коришћење, али наравно и за лаку монтажу касније. Приликом рада купатила, изузетно је важно водити рачуна о заштити, како вода ни на који начин не би могла да продре ван дозвољених граница.

Након завршетка грубих радова, следи фина обрада илити склапање намештаја, кречење и постављање детаља. Фини радови односе се на све што је везано за употпуњавање атмосфере простора. Избор расвете је такође укључен у то, како њен естетски изглед тако и јачина и боја светлости. Од самих материјала за које смо се определили на самом крају, зависи нам целокупан дојам о просторији. Да ли ће она нагињати ка модерном или више рустичном стилу, да ли ће простор бити топао и позивајући или хладан и стерилан. Током свих наведених фаза, дизајнер би требао да буде присутан, барем у једном тренутку свог радног времена како би на што бољи и једноставнији начин 93 искомунуцирао са мајсторима

и предупредио грешке које су неминовне. У паузама од мајстора, особа која се бави овим послом треба уредно и прецизно да исцрта све неопходне техничке цртеже како би столари, електричари, керамичари и сви остали чланови екипе, могли несметано да ураде свој посао. На самом крају, а уједно једину ствар коју људи виде чине рендери, који олакшавају како самим клијентима, али тако и самом дизајнеру приказ завршног изгледа простора.

Овај пројекат нажалост, због своје комплексности, не може да покрије приказ свих делова којима се један дизајнер бави, али њиме јесу обухваћени такозвани сви фини радови. Самим тим што је рађен као завршни докуменат, његова комплексност и прецизност била је испланирана и од изузетног значаја. Читајући овај рад, сви заинтересовани, моћи ће да добију бољи приказ шта то чини један пројекат, и шта се крије иза кулиса једног дизајнера ентеријера.

Слике бр. 3 и 4: Рендери

Слике бр. 5 и 6: Рендери

Слика бр. 7: Рендер

7. ЛИТЕРАТУРА

[1] Увод у архитектонско пројектовање или белешке двадесет и четири часа архитектуре, Милан П. Ракочевић, Архитектонски факултет Универзитета у Београду, Београд 1998, стр. 181

[2] Michael Graves, Buildings and Projects 1990 – 1994, Rizzoli, New York, str. 164

[3], [4] <https://www.themillievinage.com/design-living/101-east-63rd-street-halstons-house-by-architect-paul-rudolph-1968>

[5], [6], [7] Michael Graves, Buildings and Projects 1990 – 1994, Rizzoli, New York, str. 116

Кратка биографија:

Александра Поповић рођена је 15. октобра 1999. године у Новом Саду. Завршила је Гимназију „Светозар Марковић“ 2018. године. Дипломирала је 2022. године на смеру Сценска архитектура, техника и дизајн на Факултету техничких наука у Новом Саду. На истом факултету уписала је и мастер академске студије на смеру Дизајн ентеријера.

контакт:
aleksandra.popovic383@gmail.com